

ΑΠΟ ΤΑ ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ

Του κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Ο ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΟΥ

Οι γάμοι του. — Η τύχη της βέρας του. — Οι έχοντες και οι μη έχοντες. — Ο χαιρετισμός του ήλιου. — Κατασκευαστής λέξεων. — Η άγνοια των χρημάτων. — Τα ρέζτα από τα φόνια.

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Όταν έφρευγε για τὰ περίφημα ταξείδια του, και στά καλά του χρόνια έφρευγε συχνά, στά παράπονα των κοριτσιών του, γιατί δεν τὰ πέρνει μαζί του, άπαντιόσε :

— Έγώ φεύγω κυρίως, για να μη σās βλέπω, και θά σās πάρω και μαζί !

***

Ο μισών τόν γάμον, ως κόλασιν ζωής Γαβριηλίδης, ένυμφεύθη. Είπε μιά νέαν ώραναι, γλυκείαν μελαχροινήν, άπλά ένδεδυμένη και την έκαμε γυναίκα του. Ο Γαβριηλίδης δεν έγνωριζεν έρωτας και γλυκανάλατες χασοκαίριες. Μόλις όμως, την ήμέραν του γάμου, είδεν τὸ Ινδαλάμ του, στολισμένον, μυρωμένον και χρωματισμένον έξηγήθη !

Έπεριεγεν, αν ήτο δυνατόν, την ώραν της τελέσεως του γάμου, ή νύμφη να φορούσε τὸ άπλό και σεμνὸ φορεματάκι, πού φορούσε όταν τήν άγάπησεν.

Δέν του γέγειεν όμως ή χάρι. Και κατόπιν ένθυμούμενος αυτό, έλεγε πολλάκις.

— Έπερπε τότε, να χαλάσω εγὼ τόν γάμον !.

Μετά τόν γάμον όμως την έντυνεν, όπως ήθελεν αυτός. Κι' έτσι, άφου ξαναφρε τόνειρό του, την πήρε και έκαμαν τὸ γαμήλιο ταξείδι τους, στην Αίγινα. Έκει έχάθη άρχετόν καιρό. Οι φίλοι, οι συνεργάται του, οι τυπογράφοι τόν ζητούσανε και δεν τόν βρισκαν.

Όταν έπιβιάσθησαν εις τὸ βαπόρι, συνέβη και τὸ έξής, τὸ όποιον ὁ ίδιος, κατόπιν διηγείτο εις τόν κ. Διον. Λοβέροδον, διευθυντήν και δημιουργόν της «Λαϊκής Τραπέζης».

Όταν άνέβηκε επάνω εις τόν πόντε (γέφυρα) του βαποριοῦ, αισθανθήκε κάτι να τόν στενοχωρή, να τόν πιέζει, να τόν σφίγγη, να τόν πνίγη !... Κυτάχθηκε, διερωτήθηκε και τὸ βρήκε. Τι ήτανε ; Του γάμου του τὸ δαχτυλίδι ! Τὸ αισθανόταν να τόν σφίγγει, σαν κλειός ! Τότε ειπε στην γυναίκα του :

— Έλα από τόν «πόντε» τὸ βαποριοῦ, να πετάξουμε την «βέρα» μας, στον π ὀ ρ ο ν .

Και έβγαλε τὰ δαχτυλίδια και τὰ πέταξε στη θάλασσα !...

***

Εις τόν Λεώνην, τών εκ τών πρώτων τυπογράφων, άλλοτε, τών Αθηνών, πού του ζητούσε δι' έπιστολής τὰ τυπωτικά της « Ακροπόλεως », ολίγες δηλαδή χιλιάδες τότε - του άπήντησεν με ένα τόν γραμμα του χρονολογούμενον από Απρίλιον του 1905.

— Οι έχοντες πρέπει να εινε έπεικεις προς τους μη έχοντας.

Και ὁ κ. Λεώνης επάνη τόσο επεικής, πού... ακόμα έχει να τὰ λάβη.

Έπρόσεξεν όμως να μη χάση την έπιστολή.

***

Ήταν ένας μεγάλος φυσιολάτρης, άπερίγραπτος.

Μιά φορά, δεν ένθυμούμαι σε ποιὸ ξενοδοχείο έξοχής, έμενε μαζί με τόν Λοβέροδο. Τὸ πρωί πού ξύπνησε, άνοιξε τὸ παράθυρο και τὸ δωμάτιο πλημμύρισε από άφθονο, χρυσό, ζωογόνο, χαρωπὸ φῶς ήλιου.

Τότε ὁ Γαβριηλίδης πήγε και στάθηκε εμπρός εις τὸ παράθυρο, και κυτάζοντας προς τὸ μέρος της ανατολής, πού έχόταν ή ήλιοπλημύρα, άρχισε να βγάξει, τās συνήθειες άνάρθρους του κραναάς, μέσα εις τις όποιες διοκίονετο ή λέξις.

— Χαραλαμπούα, μπουά, μπουά, α ! α ! α ! α !

Ο Λοβέροδος εκπληκτος έστάθη και τόν κύτταζε.

— Καλά, τι εινε αυτά πού κάνεις ;

— Χαιρετώ τόν ήλιο !

— Και τι εινε αυτά πού του λές ;

— Τιποτα ! Βγάζω άνάρθρους φράσεις !

— Και χάθηκαν οι λέξεις να του πής ;

— Στη χαρά και στον θαυμασμό, λέξεις δεν υπάρχουν ! Τι κάει τὸ πρωί τὸ άλογο, όταν τὸ άφίνον ελευθερο στην έξοχή, μέσα στο παχὺ λειβάδι ; Χρεματίζει !... Ο χρεματισμός αυτός εινε ένας ύμνος προς την φύσιν !... Τὸ ίδιο κάνω κι' εγώ, σαν βλέπω τόν ήλιο, γεμάτον δόξα ν' άνατέλλει.

***

Τόν Παρασκευὸ Λεώνην τόν άποκαλοῦσε «άγνωστον βιομηχανικήν δύναμιν», την όποιαν άπεκάλυψε τὸ Χριστουγεννιάτικο φύλλο της « Ακροπόλεως » του 1897.

Τόν χαρακτηρίζε δε ότι «έντός μιάς δεκαπενταετίας, από τὸ τίποτα, μόνον με την εργασίαν του, μόνον με την ευφύιαν του,

μόνον με την τιμιότητά του, μόνον με την αὐστηρότητά του, συγκερασμένη με ένα έξυπνο γλυκὸ μειδιαια, καθάρτως να δημιουργήση ένα από τὰ πρώτα τυπογραφεία της Πρωτευούσης».

Τόση δύναμι απέδιδε στη θέλησι, στην εργασία και στην άνοιχτή καρδιά. Τὸ γέλιο !

Τὸ γέλιο κατ' αυτόν ήτο ή άγνωστος ηλεκτρική δύναμις του σώματος, της ψυχής, της μυστηριώδους ενεργείας του ανθρώπινου οργανισμού.

— Μόνον τὰ ζωα, έλεγεν, και οι Έλληνες δεν γελοῦνε, αλλά μορφάζουνε !

***

Έγράψαμεν, ότι εκδίδων εις την Κωνσταντινούπολιν την «Μεταρρύθμισιν» και επιτιθέμενος κατά του Τουρκικοῦ Κράτους, κατεδικάσθη εις θάνατον και ως εκ θαύματος έσώθη.

Δέν έγράψαμεν όμως και πῶς έσώθη.

Όταν έστάλησαν οι χωροφύλακες να τόν συλλάβουν ήταν στο τυπογραφείο. Αμα τούς είδε να μπαίνουν, άμέσως τὸ έννόησεν.

— Πού εινε ὁ Γαβριηλίδης ; τόν ρώτησεν ὁ επικεφαλής του άποσπάσματος.

Και αυτός ψυχραίμως :

— Κι' εγὼ αυτόν περιμένο !

Και βαρυνθείς να περιμένη τόν... Γαβριηλίδην, έφυγε και δεν τόν είδανε οι Τούρκοι.

***

Μετά την φύσιν ειχε την ήσυχία και τή μελέτη ως δύο ήδονές του. Μιά φορά έχότανε από την Εύρωπη μέσω Πρίντεζι. Τὰ βαπόρια τότε πιάνανε στάς Πάτρας. Εις τās Πάτρας πήρε τὸ τραίνο να έλθη στάς Αθήνας. Άνοιξε τὸ βιβλίον του και διάβαζε, όταν άνοιγει του βαγονιοῦ ή πόρτα και μπαίνει ένα λάλον πλήθος γυναικῶν και άνδρῶν Νεοελλήνων.

Ένοούσαν όλα τὰ μικροεπισόδια της μικροζωής των να τὰ πούν εκεί, νεοελληνικῶς, μεγαλοφώνως, πράγμα τὸ όποιον έκαμνε τόν Γαβριηλίδην να σκάσει.

Ένας εκ της παρέας βλέποντας αυτόν να διαβάξη και να μη προσέχη εις τις φλυαρίες και έλληνολογίες τους, τόν ρώτησε με κάποια περιέργεια :

— Πόθεν έρχεσθε, κύριε ;

— Από την Κέρκυρα.

— Και τί έκάνανε εκεί ;

— Ήμουν στο φρενοκομείο.

Στην άλλη στάσι οι φρόνιμοι και ευπρεπεις έλληνανθρωποι, φοβούμενοι να συνταξειδεύσουνε μ' ένα... τρελλό, άλλαξανε βαγόνι.

***

Περίφημος κατασκευαστής λέξεων.

« Ήσαφισμός », « Έτσιθελισμός » κλπ.

Και για κάποιον καλόν Πατριόν δημοσιογράφου, πού τόν ήδίκησε μιά φορά, ειπε :

— Από τὸ κεφάλι του ρέει άφθονος «παχυμωρία και παχυμωρία !»

***

Μιά απόδειξις της μεγάλης του δικαιοσύνης.

Ο κατηγορηθείς για τή δολοφονία του μακαρίτη Θεοδώρου Δηλιγιάννη Γεώργ. Μητσέας, ένεκεν της φύσεως του εγκλήματος του Καστογορακάρη, δεν εύρισκεν καμιά εφημερίδα να πη τὸ δικη του άθώου, ούτε προστάτη εύρισκε πουθενά.

Μόνον ὁ Γαβριηλίδης, άναθέσας εις δικηγόρους της έμπιστοσύνης του την μελέτην της δικογραφίας, έξεσπάθωσεν ύπερ αυτού.

Τὸ μόνον τὸ όποιον έδέχθη, δι' όλον αυτόν τόν πόλεμον, ὁ Γαβριηλίδης από τόν Μητσέαν, ήταν όταν ήθωάθη ένα εύχαριστῶ.

Κανεις όμως άλλος δεν τόν έκλαψε, τόσο στον θάνατό του, όσον ὁ Μητσέας !...

***

Ο Γαβριηλίδης, καθώς ειπαμε, ειχε την «άγνοιαν τών χρημάτων».

Έπειδή κατά την εποχήν τών στερησεων, τὸ Ύπουργειον του Έπιστοιμοῦ, ύπουργοῦντος του Βουρλόμη, ήθέλησε να του στείλη στο σπίτι του, τὰ αναγκαίουτα για αυτόν και την οικογένειάν του τροφιμα, ὁ Γαβριηλίδης ήσθηθη, ζητήσας να πέρνη με δελτίο και αυτός, όπως και όλοι οι άλλοι οι πολιται.

Τὸ Ύπουργειον τότε, έδωσεν έντολήν να του παρέχωνται δωρεάν.

Μόλις τὸ έμαθεν και τούτο ὁ Γαβριηλίδης, μετέβαινε και τὰ έπαιρνε μόνος του, για να τὰ πληρώνη.

Ο κ. Λύτρας τότε, ιδιαίτερος του κ. ύπουργοῦ, έδωσεν έντολήν εις τόν αρμόδιον υπάλληλον, όταν δίδει ρέστα εις τόν Γαβριηλίδην, να τὸν δίδη ως ρέστα, ολόκληρον τὸ ποσόν των παραλαμβανομένων από αυτόν τροφιμών.

(Ακολουθεῖ)

Ο Γαβριηλίδης

(Εις ηλικίαν 30 ετών)